

492 Sayılı Harçlar Kanununa Ekli 6 Sayılı Tarifenin Değişik 1 nci Bölümünün Değiştirilmesi, Değişik 86 ncı Maddesinin Sonuna Bir İbare Eklenmesi ve 79 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu (1/311)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 2004/3312

1 . 7 . 1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 30 . 6 . 1975 tarihinde kararlaştırılan «492 sayılı Harçlar Kanununa Ekli 6 Sayılı Tarifenin Değişik 1 nci Bölümünün Değiştirilmesi, Değişik 86 ncı Maddesinin Sonuna Bir İbare Eklenmesi ve 79 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GEREKÇE

Kanun tasarısı yurt dışındaki işçilerimizin günlük hayatlarında yurda dönüşlerinde veya çalıştıkları ülkelerde karşılaştıkları bazı güçlükleri giderebilmek amacıyla hazırlanmıştır. Yurt dışında büyük fedakârlıklarla çalışan ve millî ekonomimize geniş katkıları olan işçilerimizin, bazı yönetmeliklerde yapılacak değişikliklerle veya idarî kararlarla karşılanması mümkün olan ihtiyaç ve dilekleri yanında mutlaka kanun değişikliği gerektiren şikâyet ve ihtiyaçlarının da bulunduğu tespit edilmiştir.

Madde Gerekçeleri

Madde 1. — Finansman Kanunu ile değişik 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (6) sayılı tarifenin 1 nci bölümünde işçi pasaportları için değişiklik yapılmış; ancak, bu bölümün düzenlenme biçimi dolayısıyla tümünün değiştirilmesi ve bu arada uygulamada sakıncalar doğuran ve farklılıklar yaratan bazı ifadelerin düzeltilmesi yoluna gidilmiştir.

a) Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportların harç miktarı aynen korunmuş, ancak bunların süre uzatımlarının da aynı miktarda harca tabi tutulması gerekli görülmüştür. Öğretmen ve öğrencilerle ilgili indirimli harç tutarları saklı tutulmuştur.

b) Yurt dışındaki işçilerle bunların eş ve çocukları için 1 yıllık harç 75 lira olarak tespit edilmiştir. Süre uzatımları da aynı oranda harca tabi tutulmuştur. Bu şekilde, 1964 yılından beri uygulanan ve (165/2) 82,5 liradan ibaret olan 1 yıllık süre uzatım harcı bir miktar indirilmiş olmaktadır. Umuma mahsus 1 yıllık pasaportların 1 000 lira harca tabi olduğu ve yurt dışına giden işçilerin ilk alacakları pasaportların harçtan muaf bulunduğu gözönünde tutulunca, işçiler lehine önemli bir imkân yaratılmıştır.

Madde 2. — Harçlar Kanununun muafiyetle ilgili 86 ncı maddesinin (a) bendinin sonuna «yalnız iki yıllık süre için» ibaresi eklenerek 5 yıla çıkarılmış olan işçi pasaport geçerlik süreleri dolayısıyla, önceki harç muafiyeti aynen saklı tutulmuştur.

Madde 3. — Konsolosluk Harçlarının ücret tarifesinin tespiti ile ilgili 79 ncu maddesi değiştirilmiş ve yurt dışındaki tüm kuruluşlarımızla ilgili olmak üzere, yabancı para üzerinden alınacak harçların sabit bir kura göre hesaplanması esas getirilmiştir. Bu şekilde, sık sık kur değişmesi nedeniyle uygulamada büyük güçlükler yaratan ve geniş ölçüde hasılat kaybına sebebiyet veren usul değiştirilmiş olmaktadır. Buna göre tarife, kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki carî resmî kura göre bir defa hesaplanacak ve daha sonra, genellikle Türk lirası değerinin düşmesi şeklinde görülen kur değişiklikleri nedeniyle, tarifenin değiştirilmesi ve dolayısıyla harç miktarlarının azaltılması söz konusu olmayacaktır.

Madde 4 - 5 inci maddeler yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

Esas No. : 1/311

Karar No. : 80

3 . 7 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «492 Sayılı Harçlar Kanununa Ekli 6 Sayılı Tarifenin Değişik 1 nci Bölümünün Değiştirilmesi, Değişik 86 ncı Maddesinin Sonuna Bir İbare Eklenmesi ve 79 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» Maliye ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Tasarı metni özetle aşağıdaki hususları içermektedir.

a) Pasaport harçları ile ilgili 6 sayılı tarifede değişiklik yapılarak işçi pasaportlarının süre uzatımından alınan yıllık harç 82,50 liradan 75,00 liraya indirilmekte ve tablo yeniden düzenlenmektedir.

b) Yabancı para üzerinden yurt dışında alınacak harçların ücret tarifesinin, döviz kurlarındaki değişikliklerden etkilenmemesi ve sık sık tarife tespiti külfetinden kurtulunması için kısmî sabit kur esası getirilmektedir.

c) Pasaport Kanunundaki değişiklikle işçi pasaportlarının süresi 2 yıldan 5 yıla çıkarıldığından, bu değişikliğin zorunlu gereği olarak Harçlar Kanununun 86 ncı maddesindeki muafiyet hükmü 2 yıl ile sınırlandırılmaktadır.

Bu nedenlerle hazırlanan ve uygulamada büyük kolaylıklar sağlayacak olan tasarı Komisyonumuzca da olumlu bulunarak maddelerin müzakeresine geçilmiş ve tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Sözcü	
Aydın	Kayseri	Ankara
İ. Sezgin	H. Nakiboğlu	H. T. Toker
Aydın	Giresun	Gümüşhane
M. Ş. Koç	O. Yılmaz	T. Yücel
	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Isparta	İçel	İstanbul
A. İ. Balım	İ. Göktepe	A. N. Ölçen
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	

İstanbul
M. Parlar

İstanbul
M. Tüzün

Kocaeli
S. Akay

Kütahya
İ. Ersoy

Kütahya
M. Ersoy

Malatya
M. Delikaya
İmzada bulunamadı

Malatya
H. Gökçe
İmzada bulunamadı

Malatya
A. Karaaslan
İmzada bulunamadı

Manisa
H. Okçu

Niğde
H. Özalp

Ordu
B. Taranoğlu

Samsun
D. Kitaplı
İmzada bulunamadı

Tekirdağ
Y. Alpaslan

Trabzon
Ö. Çakıroğlu
İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

492 Sayılı Harçlar Kanununa Ekli 6 Sayılı Tarifenin Değişik 1 nci Bölümünün Değiştirilmesi, Değişik 86 ncı Maddesinin Sonuna Bir İbare Eklenmesi ve 79 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (6) sayılı tarifenin 1318 sayılı Finansman Kanunu ile değişik 1 nci bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«I. — Pasaport Harçları :

1. — Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlar (Konsolosluklarca verilen pasaportlar dahil) :

3 ay için olanlar	(500 TL.)
6 ay için olanlar	(750 TL.)
1 yıl için olanlar	(1 000 TL.)
1 yıldan fazla süreli olanlar	(1 500 TL.)

Umuma mahsus müşterek pasaportlarda, pasaportta kayıtlı her kişi için ayrı ayrı harç alınır.

Süre uzatıldığı takdirde, Konsolosluklarda yapılan süre uzatımları dahil, uzatılan sürenin karşılığı olan harç aynen alınır. Ancak öğretmen ve öğrencilerden kurulu gruplara ait ortak pasaportlar ile bu pasaport sürelerinin uzatılması halinde pasaportta kayıtlı her kişi için bu harcın yarısı alınır.

2. — Yurt dışındaki işçilerle, bunların eş ve çocuklarına ait pasaportlar :

1 yıl için olanlar	(75 TL.)
2 yıl için olanlar	(150 TL.)
3 yıl için olanlar	(225 TL.)
4 yıl için olanlar	(300 TL.)
5 yıl için olanlar	(375 TL.)

Süre uzatımları için de aynı tutarda harç alınır.

3. — Tedavi ve öğrenim amacıyla yurt dışına gideceklere, sarı basın kartı hamillerine ve münhasıran Kıbrıs'a seyahat edeceklerine ait olan pasaportlar:

3 Ay için olanlar	(55 TL.)
6 Ay için olanlar	(105 TL.)
1 Yıl için olanlar	(165 TL.)
1 yıldan fazla süreli olanlar	(310 TL.)

Süre uzatımları için de aynı tutarda harç alınır.

4. — 5682 sayılı Pasaport Kanununun 23 ncü maddesinin son fıkrası gereğince verilen ve yalnız Türkiye'ye dönüş için geçerli olan pasaportlarla aynı Kanununun 18 nci maddesinde yazılı olan yabancılara mahsus damgalı pasaportlar (250 TL.)

MADDE 2. — 492 sayılı Harçlar, Kanununun 1137 sayılı Kanunla değişik 86 ncı maddesinin (a) bendinin sonuna, «Yalnız iki yıllık süre için» ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3. — 492 sayılı Harçlar Kanununun 79 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 79. — Konsolosluk Harçları ile, Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemler; tarifelerde yazılı harçların Merkez Bankasının tespit ve ilân etmiş olduğu resmi kurlar üzerinden, mahallî paraya çevrilmesi suretiyle Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarınca hazırlanacak cetvellere göre, harca tabi tutulur. Döviz kurlarında sonradan yapılacak değişiklikler dikkate alınmaz.»

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

492 Sayılı Harçlar Kanununa Ekli 6 Sayılı Tarifinin Değişik 1 nci Bölümünün Değiştirilmesi Değişik 86 ncı Maddesinin Sonuna bir İbare Eklenmesi ve 79 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

30.6.1975

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>N. Erbakan</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>A. Türkeş</i>
Devlet Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Devlet Bakanı <i>H. Aksay</i>	Devlet Bakanı <i>M. K. Erkovan</i>	Devlet Bakanı <i>G. Karaca</i>
Adalet Bakanı <i>İ. Müftüoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Asiltürk</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı <i>Y. Ergenekon</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>F. Adak</i>	Ticaret Bakanı <i>H. Başol</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Gıda - T. ve H. Bakanı <i>K. Özal</i>	Ulaştırma Bakanı <i>N. Menteşe</i>
Çalışma Bakanı <i>A. T. Paksu</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>A. Doğru</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>S. Kılıç</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>L. Tokoğlu</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>N. Ok</i>	Köy İşleri Bakanı <i>V. Poyraz</i>	Orman Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Genç. ve Spor Bakanı <i>A. Ş. Ereğ</i>
	Kültür Bakanı <i>R. Danışman</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>A. M. Ablum</i>	

(Bütçe Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

